

Strateški plan je usvojen na skupštini Udruge, 7. veljače 2025.

UDRUGA SA(N)JAM KNJIGE U ISTRI

Strateški plan za razdoblje od tri godine (2025. – 2027.)

Uvod

Udruga Sa(n)jam knjige u Istri osnovana 2004. godine od svojih je početaka usmjerena ka stvaranju dubinskog pristupa književnosti koji nadmašuje površno, konzumerističko pristupanje literaturi. Nastavljajući kritičke interese i društvenu angažiranost manifestacije Sa(n)jam knjige u Istri na čijim temeljima nastaje, Udruga od samog osnivanja omogućava dvosmjernu razmjenu lokalne zajednice s ostatkom domaće, ali i inozemne kulturne scene – kroz ugošćivanje istaknutih imena kulturne i intelektualne scene te otvaranje prostora za promišljanje relevantnih društvenih (lokalnih i globalnih) tema i razvoj vlastitih čitateljskih i kritičkih kapaciteta. I dok su ovakvi tipovi književnih programa u inozemstvu odavno prisutni, u našem kontekstu su uistinu rijetki što programima Udruge još više daje na važnosti.

Osnovna svrha Udruge je organizacija sajмова knjiga, književnih manifestacija i predstavljanje knjiga i autora. Zatim razvoj književno-nakladničke djelatnosti, povećanje participacije čitanja u kulturnom životu, promocija književnosti među domaćom publikom, umrežavanje hrvatskih autora i nakladnika s europskim kolegama te poticanje prijevoda hrvatskih autora na strane jezike. Kroz realizaciju svojih programa, udruga Sa(n)jam knjige pozicionirala se kao prepoznatljivo, jedinstveno kulturno i književno središte koja inicira i potiče razvoj i umrežavanje istočnoeuropskih sajмова, stručnjaka i autora s onim zapadnoeuropskim, dok istovremeno lokalnoj publici omogućava jedinstvene suvremene, kulturno-književne programe kojima doprinosi demokratizaciji i društvenom razvoju u Republici Hrvatskoj. Organizacija multimedijских i multidisciplinarnih projekata kao što su koncerti, izložbe, kazališne predstave, filmske projekcije... Organiziranje programa za djecu i mlade.

Neizostavan dio rada Udruge tiče se davanja podrške domaćoj književnoj sceni, kako samim autorima, tako i nakladnicima koji se već godinama nalaze na marginalnoj poziciji koja se još više ugrožava zbog nepostojanja sustavnih i adekvatnih državnih politika za razvoj domaće književne scene. U takvoj atmosferi u kojoj su autori prepušteni prekarnom radu, a nakladnici neprestano na rubu funkcioniranja, uloga udruge predstavlja značajno mjesto ne samo podrške, kontakta s publikom i veće vidljivosti, već i otvaranja perspektiva za međunarodne suradnje i partnerstva, zahvaljujući međunarodnom predznaku Sajma. U svjetlu spomenutog izostanka šire

infrastrukturne podrške, ovakav oblik direktne angažiranosti vrlo je značajan faktor za funkcioniranje domaće literarne, ali i šire kulturne scene.

PROJEKTI UDRUGE

Sa(n)jam knjige u Istri (u daljnjem tekstu Sa(n)jam) osnovan 1995. najveći je festival knjige i autora i najveće okupljalište hrvatskih, regionalnih i inozemnih nakladnika u Hrvatskoj što ga ujedno čini jedinstvenim knjiškim i kulturnim događajem u našoj zemlji. Od prve godine postojanja na Sajmu jednakopravno sudjeluju i veliki i mali nakladnici, oni koji su već čuveni i oni koji tek počinju te na taj način Sa(n)jam daje izravnu potporu malim nakladnicima.

Na Sajmu svake godine izlaže gotovo 300 nakladnika iz Hrvatske i regije, a njegova prosječna posjećenost je od 60 do 80 tisuća ljudi. U sklopu festivala organizira se oko stotinu raznih događanja u kojima sudjeluje više od 300 domaćih i inozemnih autora.

Uz programe predstavljanja autora iz zemlje, regije i svijeta ostvaruje se i čitav niz ostalih događanja poput predstava, koncerata, okruglih stolova, radionica, izložbi, performansa i sl., koji se odvijaju na različitim mjestima u gradu (galerije, ugostiteljski objekti, muzeji, kina, kazališta, klubovi i sl.).

Programi koji se kreiraju usmjereni su i na različitu publiku, odnosno izravne i neizravne korisnike, različite dobne skupine i pojedinačne interese. Pažljivom selekcijom i kuriranjem programa Udruga nudi i programe za specifične demografske skupine među kojima su umirovljenici, studenti i djeca predškolskog i školskog uzrasta. Kroz tematski ciljane programe osigurava se i privlačenje specifične grupacije ljudi zainteresirane za konkretne, specifične teme iz područja društveno-angažiranih tema i umjetnosti.

Tijekom tri desetljeća postojanja Sajam je postao prepoznatljiv kao mjesto na kojem se okuplja hrvatska, regionalna i europska knjižna i književna elita te je zauzeo izuzetno dobru međunarodnu poziciju.

Sa(n)jam godinama njeguje stručna partnerstva s poznatim institucijama iz zemlje i inozemstva, kao i s izvaninstitucionalnim sektorom. Najpoznatiji partneri Sajma u svijetu su: Leipziger Buchmesse, International Festival of Authors iz Toronta i Istanbul Tanpınar Festival, a sajam je surađivao i sa sajamovima knjiga u Varšavi i Pragu. U regiji značajni partneri Sajma su festival Vilenica (Slovenija), te beogradski i podgorički sajam knjiga te aktualno Indigo festival iz Ljubljane i Bookstan – međunarodni festival književnosti iz Sarajeva. U Hrvatskoj treba izdvojiti značajne institucije – partnere Sajma: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Hrvatski P.E.N. Centar, Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu u Zagrebu, Sveučilišnu knjižnicu u Puli te sveučilišta u Zagrebu, Osijeku, Zadru i Puli. Svake godine Sajam određuje tema ili žarište koja otvara suvremena kulturološka, umjetnička i znanstvena pitanja.

Sa(n)jam se u jednom svom segmentu bavi i nakladništvom, uglavnom knjiga koje podupiru temu Sajma, a svake godine objavljuje katalog- knjigu eseja koja se bavi temom Sajma. Oko svake teme Sajam okuplja ne samo književnike i teoretičare, već i likovne, kazališne i filmske umjetnike, glazbenike i performere. Tako se Sajam okušao u produkciji dokumentarnog filma, izložbi i performansa.

Razlikuje se od većine drugih književnih događaja, koji su primarno zamišljeni primarno kao prodajne platforme, upravo po specifičnoj atmosferi kritičke kreativne razmjene koja svake godine okuplja niz relevantnih autora i autorica angažiranih oko određene teme. Takav oblik angažiranosti neizostavna je komponentna svih programa u organizaciji udruge i na bitan način određuje njeno egzistiranje na nacionalnoj, ali i međunarodnoj kulturnoj sceni. Upravo takav pristup književnosti kao formi koja je živa i aktualna određuje i odabir autora i nakladnika koji čine program udruge.

Festival dječje knjige Monte Librić posvećen je pak dječjoj književnosti koja je posebno zanemarena i marginalizirana, a kojoj kroz organizaciju ovog događaja želimo vratiti dignitet. Održava se od 2008., prvih šest godina u okrilju Sa(n)jma knjige, a potom kao samostalna manifestacija koja je 2025. održala svoje osamnaesto izdanje. Festival počiva na kulturološkim temeljima Pule i Istre - preplitanju hrvatske i talijanske kulture, te dvojezičnosti ovdašnjeg prostora. Glavni partner mu je Zajednica talijana Pula.

Klub-knjižara Giardini 2 – Iako je naša udruga najprepoznatljivija zbog Sajma knjiga koji organizira preko 30 godina, zadnjih nekoliko godina proširili smo djelovanje i na cijelu godinu kada većinu programa organiziramo u okviru Kluba-knjižare Giardini 2 koji tijekom godine funkcionira i kao zasebni entitet i mjesto susreta, kritike i čitanja. Zamišljen kao dnevni boravak, biblioteka otvorenog tipa, čitateljski salon i prostor za javne događaje, Klub je prostor koji je u svojim temeljima osmišljen kao angažirani prostor s posebnim naglaskom na lokalni, pulski, a potom i šire istarski kontekst – a sve navedeno uz specifičan fokus na književnost te autore koji se u svojem radu kritički bave propitivanjem aktualnih društvenih problema. Diskurzivni i radionički programi koje čine centralni dio klupskih programa predstavljaju rijetko mjesto za analitičko-kritički pristup književnosti u istarskom kontekstu te su bitno referentno mjesto za mlade generacije kojima je na taj način omogućen uvid za pristup književnom polju koji seže onkraj lektirnih ograničenja. Sama činjenica da je naša udruga jedina ovakve vrste na istarskom poluotoku, a i u širem hrvatskom kontekstu predstavlja rijetkost, postavlja nas na posebnu poziciju na kulturnoj mapi Hrvatske.

Kulturno-umjetnički koncept Udruge

Centralni koncept udruge i svih naših programa jest kreiranje prostora za kritičko promišljanje književnosti, kroz niz programa koji omogućavaju širi kontekstualni pristup književnim djelima i njihovim autorima. U vremenu propadanja ne samo malih knjižara, već i velikih knjižarskih lanaca, autorski pristup književnosti predstavlja značajan odmak od mainstream književne scene te otvara mogućnost za drugačije ideje književnog stvaranja, ali i književne recepcije. To znači da je udruga predana suradnji s autorima koji svojim temama pristupaju kritički, koji su nerijetko eksplicitno politički angažirani, koji su aktivni sudionici javnih rasprava. Omogućujući odrasloj i dječjoj lokalnoj publici razne vrste javnih i intimnih programa, od radionica do susreta s autorima, od predavanja do tribina, programi naše udruge funkcioniraju i kao mjesto koje podsjeća na važnost kulture u našoj svakodnevici.

U organizaciji festivala dječje knjige aspekt angažiranosti prisutan je kroz osmišljavanje programa koji nadilaze klasični, mehanički pristup lektirnim naslovima i umjesto toga nude kreativan način promišljanja književnosti i zajedništva.

Vizija

Vizija Sa(nj)ma knjige jest postati prepoznatljivo kulturno i književno europsko središte knjige koje će sadržavati cjelogodišnje aktivnosti vezane uz knjige te postati pouzdan i kvalitetan partner koji inicira i potiče razvoj umrežavanja istočnoeuropskih sajmova, stručnjaka i autora sa zapadnoeuropskim čime bi se Sa(nj)am knjige pozicionirao na karti europskih festivala i sajmova knjiga kao jedno od najznačajnijih europskih okupljališta struke, autora i publike.

Misija

Razvoj književno-nakladničke djelatnosti, povećanje participacije knjige u kulturnom životu, promocija čitanja, umrežavanje hrvatskih autora i nakladnika s europskim kolegama i poticanje prijevoda hrvatskih autora na strane jezike.

Vrijednosti

Jedna od temeljnih vrijednosti Sa(nj)am jest oplemenjivanje ljudi, posebno mladih, kroz knjigu i promociju čitanja. Kvalitetom aktivnosti usmjerenih na promociju čitanja i visokom stručnošću svojih suradnika i partnera Sa(nj)am knjige svojim modelima predstavljanja knjiga i svojim mnogobrojnim aktivnostima oko knjige Pulu je u Hrvatskoj označio kao grad knjige, a u europskim razmjerima jedan je od prepoznatljivih knjižnih žarišta. Također, u svojoj zajednici Sa(nj)am knjige djeluje i kao poticatelj, a njegova stručna ekipa kao mentor mladim umjetnicima i kulturnim djelatnicima.

Opći ciljevi

Opći cilj Udruga Sa(n)jam knjige jest da svojim djelovanjem promiče knjigu i autore i potiče čitanje, te hrvatske autore i knjige postavi u europski kontekst što je u skladu s Nacionalnim planom razvoja kulture i medija za razdoblje od 2023. do 2027. godine Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu „Strategija“). Naime, Sa(n)jam knjige u Istri je svoje djelovanje uskladio s posebnim ciljevima Strategije kako bi doprinijela ostvarivanju vizije Ministarstva kulture, a to je: *društvo kojem su sloboda kulturnog i umjetničkog stvaralaštva i medija te zaštita kulturne baštine temelj očuvanja i razvitka kulturnog i nacionalnog identiteta u zajednici europskih naroda i Europskoj uniji.*

U skladu s time možemo definirati pojedinačne **opće ciljeve Sajma knjige:**

- Razvoj književno-nakladničke djelatnosti;
- Povećanje participacije knjige u kulturnom životu i promocija čitanja;
- Podizanje kvalitete života stanovništva i stvaranja kulturnog dobra i novih vrijednosti;
- Povećanje broja razmjena pisaca i prevođenja.

Posebni ciljevi

Posebni ciljevi iz Strateškog plana Ministarstva kulture, s kojima je Sa(n)jam uskladio svoj strateški razvoj su sljedeći:

- Potpora umjetničkom stvaralaštvu, poduzetništvu i participaciji u kulturi;
- Razvoj nezavisne (vaninstitucionalne) kulture;
- Razvoj književno-nakladničke i knjižnične djelatnosti.

Posebni ciljevi Udruge su:

1. **Oснаživanja participacije knjige u kulturnom životu uz povećanje dostupnosti knjige.**
2. **Oснаživanje umrežavanja autora, stručnjaka i kulturnih djelatnika te razvoj nacionalnih i međunarodnih partnerstava.**
3. **Razvoj publike.**
4. **Razvoj ljudskih resursa.**
5. **Poticanje osnivanja novih međunarodnih programa koji potiču kulturnu razmjenu i partnerstva.**
6. **Promocija knjige i čitanja na nacionalnom i međunarodnom nivou.**
7. **Potpura umjetničkom stvaralaštvu i participaciji u kulturi kroz promoviranje umrežavanja različitih sektora umjetnosti i kulture;**

Načini ostvarenja / Aktivnosti

Načini na koje će se realizirati posebni ciljevi te u konačnici i opći ciljevi strateškog plana, osigurani su putem sljedećih aktivnosti:

- 1.1. Organiziranje stručnog programa** kroz organizaciju stručnih skupova, okruglih stolova, diskusija, predstavljanja knjiga, časopisa, zbornika i autora.
 - 1.2. Organiziranje posebno oblikovanih programa** koji ovise o temama Sajma, Monte Librića i Kluba-knjižare Giardini 2.
 - 1.3. Organiziranje popratnog programa** (koncerti, izložbe, filmovi, predavanja, radionice, instalacije, performansi) koji prikazuje temu sajma kroz druge medije kao što su likovna, dramska, glazbena, filmska, izvedbena, novomedijska umjetnost.
- Aktivnosti pod točkama 1.1., 1.2. i 1.3. podupiru realizaciju svih ciljeva Sajma.

2.1. Održavanje kvalitetnih književno-autorskih predstavljanja, okruglih stolova, tribina i radionica, stručnih i znanstvenih skupova kroz aktivnosti Udruge (aktivnosti 1.1., 1.2., 1.3. što će također doprinijeti povećanju dostupnosti knjige i promicanju kulture čitanja (cilj 1).

2.2. Organiziranje formalnog i neformalnog umrežavanje nakladnika, autora i izdavača na nacionalnom i međunarodnom nivou što će utjecati na povećanje broja razmjena pisaca i prevođenja te dugoročno podići broj prijava za potporu prijevodima i objavi djela hrvatske književnosti.

2.3. Formalizacija partnerstva posebnim ugovorom sa svim dugogodišnjim partnerima Udruge – formalizacijom partnerstva osigurat će se nove mogućnosti razvoja programa koji nisu vezane isključivo uz vrijeme održavanja festivala i bit će stvorena osnovna partnerska mreža čiji je nositelj Udruga Sa(n)jam knjige u Istri.

3.1. Umrežavanje Sa(n)jam sa školama i fakultetima iz zemlje i inozemstva i profiliranje publike kroz posebne programske aktivnosti tijekom godine, nove modele predstavljanja knjiga i umrežavanje s hrvatskim i inozemnim školama i fakultetima. Za međunarodnu publiku priredit će se simultano prevođenje svih programa. Razvoj publike se posebno ostvaruje kroz cilj 6. i s njime povezane aktivnosti.

4.1. Poticanje novih zapošljavanja te unapređenje tehničke opremljenosti Udruge, što je neophodno za mobilnije i cjelogodišnje aktivnosti za ostvarivanje misije i vizije, kao i ciljeva na kojima se zasniva ovaj strateški plan.

4.2. Organiziranje formalne i neformalne edukacije svih zaposlenika o vođenju sajma i provedbi svih pojedinačnih aktivnosti te o mogućnostima prijave njegovih aktivnosti na nacionalne i inozemne fondove i fondacije ili sponzorstva te europske fondove.

5.1. Stvaranje residence programa za pisce po sasvim novom modelu a u suradnji s najpoznatijom pulskom turističkom kućom Arena Hospitality Group i TZ Grada Pule, a pod pokroviteljstvom Grada Pule i Istarske županije. Pulski residence program odvijao bi se u zimskim mjesecima (od listopada do travnja) u prostorima Kluba-knjižare Giardini 2.

5.2. Stvaranje međunarodne mreže stručnjaka kroz programe znanstvenih i stručnih skupova: Sanjam knjige u knjižnici; Nakladništvo: trendovi i tendencije; Pula Illustrator Campus.

6.1. Medijska promocija: Sajam knjige predstaviti će se ne samo hrvatskoj već i inozemnoj javnosti putem svih promidžbenih kanala i društvenih mreža: FB, instagram, twitter, tik tok, internet, radio i televizijske emisije, tiskane i elektronske medije. Kroz njih će se promovirati cjelogodišnje aktivnosti Sa(n)jam i hrvatska autorska i nakladnička scena. Postojeća internet stranica Sa(n)jam osim hrvatske i engleske imat će i svoju talijansku i njemačku inačicu i linkove na najvažnijim književnim i nakladničkim portalima u Europi. Internet stranica biti će premrežena s društvenim mrežama (facebook, twitter).

7.1. Poticanje multidisciplinarnosti sajma putem umrežavanja različitih sektora kulture i umjetnosti kao jedinstvene cjeline, odnosno uz literaturu promicanje likovne, kazališne, glazbene i filmske umjetnosti kroz 1.3. **Organiziranje popratnog programa** (koncerti, izložbe, filmovi, predavanja, radionice, instalacije, performansi) koji prikazuje temu sajma kroz druge medije kao što su likovna, dramska, glazbena, filmska, izvedbena, novomedijska umjetnost.

7.2. Potpora umjetničkom stvaralaštvu kroz kontinuirano okupljanje mladih istarskih umjetnika i kulturnih djelatnika i osposobljavanje za poslove organiziranja Sajma kroz stručne radionice, te stvaranje novog kreativnog i organizacijskog tima Sajma.

Pokazatelji vezani uz ciljeve i aktivnosti:

1. Osnježivanje participacije knjige u kulturnom životu uz povećanje dostupnosti knjige valorizirati će se brojem posjetitelja svih sajamskih aktivnosti, te brojem organiziranih stručnih skupova, okruglih stolova, diskusija, predstavljanja knjiga, časopisa, zbornika i autora, brojem posebno isceniranih programa, te brojem koncerta, izložbi, filmova, predavanja, radionica, instalacija, performansa koji čine popratni program Sajma.

2. Osnježivanje umrežavanja autora, stručnjaka i kulturnih djelatnika te razvoj nacionalnih i međunarodnih partnerstava valorizirati će se brojem nacionalnih i međunarodnih potpisanih ugovora o suradnji.

3. Razvoj publike valorizirati će se brojem posjetitelja svih sajamskih aktivnosti, brojem medijskih objava, brojem posjeta internet stranice sajma.

4. Razvoj ljudskih resursa valorizirati će se brojem novozaposlenih osoba te brojem osoba koje su prošle opće i specifične edukacije Udruge.

5. Poticanje osnivanja novih međunarodnih programa koji potiču kulturnu razmjenu i partnerstva valorizirati će se brojem novih međunarodnih programa.

6. Promocija knjige i čitanja na nacionalnom i međunarodnom nivou valorizirati će se brojem posjetitelja svih sajamskih aktivnosti, brojem medijskih objava, brojem posjeta internet stranice sajma, brojem izdanja Sajma (plakat, deplijan, katalog, on line katalog).

7. Potpora umjetničkom stvaralaštvu i participaciji u kulturi kroz promoviranje umrežavanja različitih sektora umjetnosti i kulture valorizirati će se brojem održanih

koncerta, izložbi, filmova, predavanja, radionica, instalacija, performansa koji prikazuje temu sajma kroz druge medije kao što su likovna, dramska, glazbena, filmska, izvedbena, novomedijska umjetnost, te brojem **okupljanjih mladih istarskih umjetnika i kulturnih djelatnika** osposobljavanih za poslove organiziranja Sajma.

Pokazatelji uspješnosti ostvareni do sada

1. Udruga do 2025. ostvaruje dva značajna sajma (festivala knjige): 18. Festival dječje knjige Monte Librić (svibanj) i 30. Sa(n)jam knjige u Istri (prosinac)
2. Udruga od 2018. godine vodi cjelogodišnje aktivnosti u Klubu-knjižari Giardini 2
3. Udruga je unazad tri godine, uz postojeće, ostvarila i nove međunarodne suradnje: Indigo festival u Ljubljani i Bookstan – međunarodni festival književnosti u Sarajevu
4. Udruga od 2012. godine redovito obnavlja tripartitni ugovor s Gradom Pula, Istarskom županijom i Zagrebačkom bankom – trogodišnji ugovor o javno-privatnom partnerstvu.; redovito se natječe za Program javnih potreba u kulturi Ministarstva kulture RH te druge posebne natječaje Ministarstva kulture, Istarske županije, Grada Pule, Ministarstva turizma, Hrvatske turističke zajednice, Turističke zajednice Grada Pule. Ovisno o programu natječe se za sredstva Forumu slavenskih kultura, Austrijskog kulturnog foruma, Talijanskog kulturnog Instituta, EUNIC-a, Francuskog kulturnog Instituta...
5. Udruga više od deset godina surađuje s vodećim istarskim turističkim poduzećem Arena Hospitality Group – radi se o glavnim partnerima Sajma koji brinu o smještaju festivalskih gostiju
6. Udruga je 2024. godine stalno zaposlila još jednu djelatnicu.
7. Udruga je 2023. godine rekonstruirala dizajnerski i sadržajno svoje web stranice te izgradila model povezivanja web stranica (Sajam, Monte Librić i Klub-knjižara Giardini 2)
8. Udruga je 2023. pokrenula novi program Sajma knjige „Storie Italiane“ u suradnji s Talijanskim institutom za kulturu u Zagrebu
9. Udruga je 2023. pokrenula novi program – „Histrokozmos“ – koji se odvija u sklopu Sa(n)jma knjige u Istri, a povezuje kulturu s gospodarskim sektorom
10. Udruga je realizirala dokumentarni film o 30. godina Sajma pod nazivom „Snovi od papira“, redatelja Borisa Miljkovića.

Praćenje i evaluacija

Praćenje provedbe strateškog plana osigurat će se uz stručnu podršku suradnika za razvoj programskih aktivnosti, koji honorarno surađuje sa Sa(n)jam. Praćenje provedbe aktivnosti

odvijati će se na tromjesečnom nivou, a podrazumijevati će izradu kratkoročnih akcijskih planova koji će se zasnivati na ovom strateškom planu i predviđenim aktivnostima. Na taj će se način osigurati kvalitetna provedba samih aktivnosti kao i učinkovito postizanje općih i posebnih ciljeva koji će se mjeriti kvantitativnim i kvalitativnim metodama i tehnikama polazeći od pokazatelja uspješnosti.

Evaluacija cjelokupnog strateškog plana odviti će se početkom 2026. godine na osnovi analize zatečenog stanja te mjerljivih pokazatelja aktivnosti koji su prikazani u ovom planu. Ishodišta evaluacije i smjernice za daljnji razvoj bit će polazna točka za pripremu sljedećeg trogodišnjeg strateškog plana. Prilikom evaluacije koristiti će se participatorni pristup te će, samim time, u proces evaluacije biti uključeni svi djelatnici, partneri i suradnici Sa(n)jam kako bi aktivno sudjelovali u procesu evaluacije ali i izrade strateškog plana. Metode i tehnike za prikupljanje podataka i procesa evaluacije biti će kvalitativne i kvantitativne, a osnovni instrumenti koji će se koristiti biti će sljedeći: intervjui, fokus grupe, upitnici, pregled dokumentacije implementiranih projekata kao i dokumentacije poduzeća.

SWOT analiza

Analiza trenutnog stanja u Sa(n)jam knjige izrađena je uz pomoć SWOT analize. Iz analize proizlazi sljedeće:

Prednosti

Jedna od najvećih prednosti Sa(n)jam knjige su stručni i kreativni suradnici i djelatnici koji godinama osmišljavaju nove i inovativne modele predstavljanja knjige i autora te na taj način promiču čitanje i populariziraju knjigu kao medij. Stručni tim Sa(n)jam knjige sposoban je na kreativan način provoditi strateški plan i unaprjeđivati i razvijati programe kao i same aktivnosti Sajma. Dugogodišnja tradicija Sajma jedna je od ključnih točaka za izgradnju snažnijeg povezivanja sa sličnim institucijama u inozemstvu. Prepoznatljiv status ne samo na domaćoj nakladničkoj i autorskoj sceni već i na onoj izvan granica RH te ostvaren niz iznimno važnih partnerstva i suradnji s različitim institucijama i organizacijama diljem Europe, mjesto i vrijeme događanja, predestinira Sa(n)jam kao susretište svih sudionika u stvaranju knjige jugoistočne i zapadne Europe.

Slabe točke

Jedna od najvećih nedostataka Sa(n)jam je nedostatak vlastitog izložbenog prostora, te adekvatnog prostora za cjelogodišnje djelovanje i aktivnosti koje želi provoditi. Također, Sajam ima potrebu za vlastitom tehničkom opremom (ozvučenje, pozornica, oprema za izlaganje knjiga) koja bi ga učinila mobilnijim i produktivnijim u cjelogodišnjim aktivnostima.

Mogućnosti razvoja

Strategija svojim općim i posebnim ciljevima kao i aktivnostima kojima će se ti ciljevi postizati, daje jasne mogućnosti razvoja Sa(n)jam knjige u skladu s ciljevima i aktivnostima ovog strateškog plana. Prednosti Sa(n)jam iskoristiti će se tako da se umanje i prevaziđu

njezine slabosti i to kroz korištenje poticaja lokalne uprave nacionalnih poticaja, Europskog fonda za kulturu (Creative Europe) i nekih drugih fondova na međunarodnom nivou. Poticaje će Sa(n)jam pokušati iskoristiti za nabavu tehničke opreme i osiguranje i opremu adekvatnog prostora, te razvoj međunarodnih projekata i stručnih programskih cjelina. Na lokalnom i nacionalnom nivou Sajam će koristiti sljedeće poticaje:

- Program javnih potreba u kulturi – trogodišnje financiranje (Ministarstvo kulture RH)
Program poticanja kulturnog turizma (Hrvatska turistička zajednica, Ministarstvo Turizma, Turistička zajednica Grada Pule, Turistička zajednica Istarske županije)
- U Hrvatskoj Sa(n)jam će koristiti sponzorske poticaje za kulturu hrvatskih gospodarstvenika i poticaje stranih instituta za kulturu (Goethe Institut, Austrijski kulturni forum, Francuski institut za kulturu, Talijanski institut za kulturu) i veleposlanstava u RH.
- Saj(n)jam ima sklopljen trogodišnji ugovor o javno – privatnom partnerstvu (zaključno s 2027.) sa Gradom Pula, Istarskom županijom i Zagrebačkom bankom, te će tijekom 2027. pregovarati za novi trogodišnji ugovor (2027.- 2030.)
- Sve ove mogućnosti razvoja izravno će doprinijeti razvoju novih i inovativnih modela predstavljanja knjiga, te novih modela umrežavanja svih sudionika u stvaranju knjige na hrvatskom i međunarodnom nivou, a što su temeljne odrednice ovog strateškog plana.

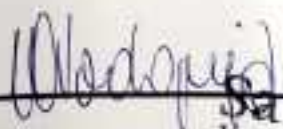
Prijetnje

Tržište knjige u Hrvatskoj kao i održanje njegovih sudionika danas uvelike ovisi o potporama javnih sredstava. Osim slabljenja kupovne moći kao bitnog čimbenika, na loše stanje hrvatskog tržišta knjige bitno utječu i niske naklade što rezultira razmjerno visokom cijenom proizvodnje knjige i posljedično visokom maloprodajnom cijenom knjige što u današnjoj krizi odbija kupce- čitatelje. U samoj se Strategiji navodi kako je potrebno ojačati sve segmente u knjižnom lancu (od autora i prevoditelja, preko izdavača i nakladnika, distribucijskog lanca, knjižara i knjižnica do čitatelja kao krajnjeg potrošača), kako bi se održala i i poboljšala postignuta razina kvalitete hrvatske knjige i kao umjetničkoga djela i kao proizvoda kulturne industrije.

Strategija navodi kako je jedan od ključnih problema hrvatskog nakladništva i glavni generator trenutačne krize neorganiziranost tržišta knjige. To dovodi do lančane reakcije i sajmovi knjiga ne mogu biti izuzeti iz opće krize kroz koju prolazi naša zemlja, kao i od specifične krize nakladništva koje traje već duže vrijeme. Kao odgovor na opće stanje tržišta knjige u Hrvatskoj, Strategija je odredila jasne odgovore i aktivnosti koje će doprinijeti poboljšanju stanja, a Sa(n)jam knjige će svojim ciljevima i aktivnostima pružiti podršku poboljšanju stanja na nacionalnom tržištu knjige.

Magdalena Obradović Vodopija

Predsjednica Udruge

Sa(n)jam
Knjige u Istri
PULA, Giardin 2